

Kompostoinnin aloitus

Kun aloittaa kompostoinnin niin on tärkeää tietää mitä kompostiin kuuluu laittaa ja mitä ei. Kompostiin kuuluvat biojätteet kuten perunankuoret ja muut ruoantähteet. Suodatinpussit ja talouspaperi maatuivat myös, mutta missään tapauksessa sinne ei kuulu laittaa esimerkiksi pölypusseja tai tekstiilijätettä. Kostean biojätteen sekaan tulee sekoittaa kompostikuiviketta, joksi soveltuu vaikkapa oksasilppu tai puunkuori. Komposti tarvitsee toimiakseen happea. Oksasilppua apuna käyttämällä biomassassa ei tiivisty, vaan pysyy täten sopivan ilmavana. Massaa kannattaa myös möyhentää aika-ajoin ja siihen oivaksi apuvälineeksi sopii esimerkiksi talikko.

Mistä tietää sitten, että kompostori toimii hyvin?

Kompostin työntekijä (Kuva pixabay)

Kun työtä tekevät madot, bakteerit, sienet ja sädesienet pääsevät toimimaan hyvin, on kompostorissa kosteaa ja lämmintä. Jatkuva biojätteen lisäys pitää kompostin pieneliöt toiminnassa ja kompostin lämpimänä. Ihannelämpötilan tulisi olla 40-70°C välillä. Mikäli kompostori alkaa haista voimakkaasti pahalta, niin sen toiminnassa on jotain vikaa, ja silloin kannattaa perehtyä tarkemmin mitä muutoksia se mahdollisesti vaatii? Syynä saattaa olla liiallinen kosteus ja biomassan tiiviys. Myöskään liian kuiva kompostori ei toimi ihanteellisesti. Ohjeeksi Solja Nurmi Lounais-Suomen Jätehuollosta neuvoi, että jos ottaa biomassaa käteen ja rutistaa ja aikaan saa muutaman tipan nestettä niin silloin kosteutta on sopivasti.

Hyvin toimivasta ja ylläpidetystä kompostorista saa 1-3 vuodessa multaa, jota pystyy hyödyntämään esimerkiksi kukkapenkeissä tai kasvimaassa kateaineena tai pintamultaan sekoitettuna. Käymäläjätteen kompostoinnissa tulee muistaa jälkikompostointi (min.2v), jotta haitalliset bakteerit kuolevat varmasti ennen mullan levitystä. Jos ei ole omaa kompostoria ja pihaa missä hyödyntää saatua multaa, niin biojätteen keräys on siltikin kannattavaa esimerkiksi taloyhtiöissä. Taloyhtiöistä kerätystä biomassasta valmistetaan esimerkiksi lannoitteita, biokaasua ja multaa viherrakentamiseen. Kerätään biomassaa sitten omaan kompostoriin ja sieltä siirretään multana kukkapenkkiin, tai jos biomassaa kerätään keskitetysti ja muokataan lannoitteeksi niin molemmilla tavoilla biomassaa palautuu luonnon kiertokulkuun ja vähentää sitä kautta keinotekoisien lannoitteiden tarvetta.

Taloudelliset näkökulmat

Kompostointi kannattaa siis myös taloudellisesti, jos lannoitteita ja multaa saa omasta kompostista. Roskastian tyhjennysväliä voi myös pidentää, jos sinne ei laiteta biojätettä, tällöin jätemaksu pienenee ja kun jäteauton käyntikerrat vähentyvät myös niistä syntyvät päästöt pienenevät.

Huomioitavia seikkoja

Ohjeistuksiin kannattaa perehtyä hyvin, jotta välttyy haitoilta. Kompostoria ei tule sijoittaa kaivon tai vesialueen läheisyyteen ja hajuhaittojen välttämiseksi ilmastoinnin läheisyys ei myöskään ole hyvä paikka. Naapurin kanssa kannattaa myös keskustella sijoituspaikasta, ettei kompostori aiheuta haittaa naapurin pihalle. Riippuen mitä biomassaa kompostoi tulee kompostori valita sen mukaan, jotta välttyy esimerkiksi tuholaisten (rotat) vierailuilta.

Kompostityöpajassa esillä olleita Pikkuvihreän erilaisia kompostoreita. (Kuvat Ina Fagerlund)

Teksti: Lounais-Suomen Jätehuolto